

Z A P I S N I K

4. seje Komisije za enake možnosti na področju znanosti

Seja je potekala **1. februarja 2019, v sejni sobi 503/504, ob 14:00 uri**, v prostorih Ministrstva za izobraževanje, znanost, in šport, Kotnikova 38, 1000 Ljubljana.

Navzoče članice in člani: dr. Andreja Gomboc, Uršula Konečnik, dr. Marta Klanjšek Gunde, Nataša Briški, dr. Jovana Mihajlovič Trbovc, dr. Sašo Dolenc, mag. Maja Sever, dr. Nadja Furlan Štante, dr. Meta Dobnikar (*do 14:30), dr. Igor Pribac (*do 15:00)

Odsotne članice in člani: dr. Jurij Toplak, dr. Dejan Škorjanc, dr. Saša Novak, dr. Polona Pečnik, dr. Urša Opara Krašovec

Predlagani dnevni red:

1. Uvodni pozdrav generalnega direktorja Direktorata za znanost dr. Boha
2. Potrditev zapisnika prejšnje seje
3. Povzetek sestanka na temo projekta CHANGE (poročevalka: dr. Mihajlovič Trbovc)
4. Poročilo s srečanja ENRIO mreže (poročevalka: dr. Opara Krašovec)
5. Glasovanje o predlogu poslovnika komisije
6. Sprejetje priporočil novembrskega posveta
7. Organizacija in izvedba marčevskega posveta komisije
8. Druge ideje in pobude

K 1.)

V uvodu je komisijo pozdravil dr. Tomaž Boh, ki je z letom 2019 nastopil kot novi direktor Direktorata za znanost. Komisiji se je zahvalil za njen pomemben prispevek k uresničevanju načela enakih možnosti na področju znanosti v Sloveniji. Posebej je izpostavil novembrski posvet komisije in njeno sodelovanje na Javni predstavitvi mnenj o pomenu znanosti, raziskav in inovacij za razvoj Slovenije v Državnem zboru. Poudaril je, da komisija s svojimi aktivnostmi in nastopi v javnosti spodbuja k dialogu na področju enakih možnosti ter nas na ta način sili k ponovnem razmisleku uveljavljenih norm za doseganje bolj enakopravne družbe.

Poudaril je, da je pred nami še veliko skupnih izzivov, med katerimi je še posebej izpostavil pripravo nove zakonodaje na področju znanosti in razvoja. Komisijo je pozval k sodelovanju pri pripravi tega zakona, da bo področje enakosti spolov v njem ustrezno naslovljeno. Ministrstvo bo komisiji v pregled in mnenje posredovalo usklajeno verzijo osnutka Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti, predvidoma enkrat konec februarja.

K 2.)

Zapisnik je bil soglasno sprejet in komisija ministrstvu predlaga, da ga objavi na spletnih straneh.

K 3.)

V nadaljevanju se je komisija seznanila s zaključki sestanka na temo projekta H2020: CHANGE - CHAlleNging Gender (In)Equality in science and research, ki je potekal 17. 12. 2018 v prostorih MIZŠ. Na omenjenem sestanku so bili prisotni dr. Lah (NiB), dr. Rotter (NiB), mag. Vindišar (NiB), dr. Gomboc, dr. Mihajlovič Trbovc ter dr. Škorjanc

Cilj EU projekta CHANGE je oblikovanje, implementacija in evalvacija Akcijskega načrta na področju enakih možnosti na vseh sodelujočih institucijah (SI partner v projektu je NiB). V uvodu sestanka je komisija poudarila, da komisija, skladno z njenim namenom in nacionalnim okvirjem pristojnosti, ne more posebej promovirati rezultatov enega samega projekta, temveč mora namenjati uravnoteženo pozornost vsem projektom v Sloveniji, ki se ukvarjajo s področjem enakih možnosti. Ne glede na to so se prisotni strinjali, da je še vedno na razpolago veliko načinov za medsebojno podporo in sodelovanje. Kot ena izmed možnosti za sodelovanje je bila na sestanku izpostavljena organizacija skupnih izobraževanj in podobnih dogodkov za izmenjavo izkušenj ter dobrih praks. Prisotni so podprli organizacijo »pilotne vodstvene akademije« za omejeno število (mlajše, srednje generacije) oseb, za pridobitev ustreznih veščin za vodstvene položaje. npr. tečaj retorike, vodenja, pisanja, managementa itd. Dogodek bi lahko organizirali v skupnem sodelovanju med projekti (npr. ACT, PLOTINA),

Prisotni so tudi razpravljali o organizaciji izobraževalnih delavnic za financerje znanosti (ARRS, MIZS, SPIRIT, MKGP) ter tudi rektorje in direktorje JRZ-jev. Za zagotovitev udeležbe bi morali začeti z uvodnim (izobraževalnim) sestankom pri vodilnih na agenciji ARRS. Ob tem je pomembno, da bi na izobraževanjih predavali tuji financerji, kjer je vključevanje dimenzije spola že v projektno prijavo postalo dober stimulus za vse prijavitelje raziskovalnih del. Tako bi lahko povabili irski ARRS, avstrijski FWF ter nekoga iz VB, da predstavi Athena Swan. Tudi v tem primeru bi lahko bila možnost organizacije dogodka v sodelovanju komisije s projektom CHANGE in projektom ACT.

Komisija je na sestanku predstavila grobi koncept dogodka ob 8. marcu, na katerega namerava povabiti predstavnike raziskovalnih projektov s področja enakih možnosti (aktualnih in zaključenih).

Prisotni so bili tudi seznanjeni, da je bila v okviru projekta ACT pripravljena evalvacija nacionalnih strategij in dokumentov na področju enakih možnosti. Dogovorjeno je bilo, da bo komisiji posredovan osnutek pripravljenega dokumenta, ki ima naslov "Zakonodaja v Sloveniji o enakosti med spoli v znanosti". Ta dokument je lahko iztočnica za pogovor z ARRS in/ali nadaljnje pobude Komisije za enake možnosti.

V nadaljevanju je komisija razpravljala tudi o trajnosti projektov s področja enakih možnosti po obdobju financiranja. Komisija je mnenja, da se večina aktivnosti teh projektov po zaključku financiranja preneha, saj za njihovo nadaljevanje ni ustrezne finančne in strukturne podpore (kot je npr. Athena SWAN Charter). Kot rešitev komisija predlaga, da se načelo enakosti spolov na področju znanosti ustrezno implementira v razpise agencije ARRS kot eno izmed pogojev za financiranje (po zgledu Avstrije).

V nadaljevanju je komisija podrobneje razpravljala o možnih sistemskih rešitvah za vzpostavitev spodbudnega okolja v podporo enakosti spolov. Ministrstvo je pojasnilo, da je bilo z zadnjem osnutku zakona določeno, da bodo institucije o uresničevanju ciljev na področju enakosti spolov poročale v okviru rednega letnega poročanja institucij s pomočjo v naprej določenih indikatorjev. Pri izbiri ustreznih indikatorjev je komisija mnenja, da so ti zelo individualni in vezani na ocenjene potrebe posamezne institucije. Pomembno je, da so dobro premišljeni, da se sprejmejo v dialogu z institucijami in da z njimi dolgoročno slediš svojim ciljem in tako dejansko vplivaš na izboljšanje obstoječega stanja. Ob tem je za institucije koristno, da pri določanju ustreznih indikatorjev delijo in izmenjavajo svoje izkušnje, znanje in dobre prakse z drugimi mednarodnimi akterji, še posebej je za institucije koristno sodelovanje v tematskih EU projektih. Za pomoč so institucijam na razpolago tudi različna javno dostopna orodja (npr. GEAR TOOL). Vseeno je komisija mnenja, da so ta orodja za uspešno uresničevanje načela enakosti spolov v Sloveniji mogoče preveč kompleksna in raznolika, zato podpira, da se oblikuje posebna nacionalna spletna platforma, ki bi institucijam služila za mreženje, izmenjavo izkušenj in dobrih praks ter za pozitiven vzgled in motivacijo.

K 4.)

Ta točka je zaradi odsotnosti poročevalke na tej seji odpadla.

K 5.)

Poslovnik je bil soglasno sprejet in s tem dnem stopi v veljavo.

K 6.)

Priporočila so bila soglasno sprejeta. Komisija predlaga ministrstvu, da priporočila distribuira vsem univerzam, JRZ-jem, Odboru za znanosti, Direktoratu za enake možnosti kot tudi objavi na spletni strani MIZŠ.

K 7.)

Komisija se strinja, da bo datum posveta 7. 3. 2019. Glede teme posveta je komisija mnenja, da bi moral biti posvet osredotočen na konkretne predloge in rešitve (npr. indikatorji, strategije, zakonodaja), kot tudi na to, kako doseči da enkratni ukrepi za povečanje enakopravnosti na akademskih inštitucijah postanejo trajnostne spremembe.

V prvem delu posveta bo predstavitev Akcijskih načrtov za enakost spolov, ki so jih oblikovali KI, NIB in ZRC SAZU v okviru sodelovanja v EU projektov s poudarkom na indikatorjih, ki merijo njihovo uresničevanje. V okviru tega dela bo komisija v sodelovanju z nosilci EU projektov poskusila na posvet povabiti tudi tuje strokovnjake.

Kot uvod v prvi del posveta bi lahko nacionalni pregled za izbrane razpoložljive indikatorje na področju enakosti spolov pripravil tudi SURS.

Drugi del posveta bo usmerjen na pripravo zakonodaje in oblikovanje strategij na področju enakih možnosti, na katerega bo komisija povabila predstavnike ministrstva.

Kot rezultat dogodka bo komisija pripravila priporočila.

Sklep 4/1: V programski odbor posveta komisija imenuje Natašo Briški, Uršulo Konečnik, dr. Jovano Mihajlovič Trbovc in dr. Saša Dolenc (za pripravo besedil).

K 8.)

Komisija je razpravljala o problematičnih določbah obeh javnih razpisov za spodbujanje raziskovalcev na začetku kariere, z dne 30.09.2016, ter z dne 13.07.2018. V obeh javnih razpisih je predviden rezultat operacije uspešna izvedba raziskovalnega projekta v splošno korist, ki vključuje sodelovanje z gospodarskim subjektom in zaposlitev raziskovalca v raziskovalni organizaciji za polni delovni čas v omejenem obdobju, ki ga določa razpis, pri čemer je tolmačenje določb razpisa s strani pristojnega ministrstva restriktivno. Komisija je mnenja, da je takšno tolmačenje obeh razpisov diskriminatorno, saj ne omogoča upravičencem podaljševanje oziroma zamrznitev operacije zaradi porodniške odsotnosti ali/in dopusta za nego in varstvo otroka. Skladno s tem pojasnilom je komisija mnenja, da bi moral biti zadnji razpis ponovljen oziroma, da se v aktualnem razpisu to omogoči. Komisija se strinja, da oblikuje pisno mnenje o tem razpisu.

Ministrstvo je komisijo povabilo k predlaganju ustrezne kandidatke, ki bi imela kratko video predstavitev na forumu za obeležitev mednarodnega dneva žensk in deklet v znanosti 2019, v New Yorku.

Sklep 4/2: Komisija je za kratko video predstavitev na forumu za obeležitev mednarodnega dneva žensk in deklet v znanosti 2019 soglasno predlagala dr. Tino Lebar, Kemijski institut.

Seja se je zaključila ob 16:15 uri.

Zapisa:

Urša Konečnik

Sekretarka komisije